

GMINNY PROGRAM

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie w gminie Somianka na 2008 rok

Gmina Somianka liczy 31 sołectw, w których zamieszkuje stale 5 584 mieszkańców oraz około 5 530 osób w sezonie letnim na indywidualnych działkach letniskowych i około 370 osób przebywających na terenie ośrodków wypoczynkowych.

Na terenie gminy usytuowanych jest 26 punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5 % zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży. Wraz z wejściem w życie zmian do ustawy z dnia 26 października 1982 r. „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” Rada Gminy uchwałą nr XXV/143/2001 ustaliła 15 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) do spożycia w miejscu sprzedaży - obecnie taką sprzedaż prowadzi 5 punktów oraz 8 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% oraz wyłącznie piwa powyżej 4,5% zawartości alkoholu.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania narkomanii tworzy się w celu zwalczania zagrożeń funkcjonowania społecznego i ekonomicznego gminy wynikających z nadużywania alkoholu a w szczególności poprawy kondycji zdrowotnej, psychicznej i moralnej mieszkańców gminy. Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga systematycznej i dobrze zorganizowanej działalności w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania narkomanii.

W myśl ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Gminy uchwałą nr XI/67/2003 z dnia 05 grudnia 2003 r. ustaliła nowe zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy:

- przez miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zwanych punktami sprzedaży rozumie się obiekty trwale związane z gruntem,
- punkty sprzedaży mogą znajdować się w odległości nie mniejszej niż 100 m od: obiektów kultu religijnego, cmentarzy, szkół, żłobków i internatów,
- odległości te mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów komunikacyjnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych,
- przez ciągi komunikacyjne rozumie się istniejące drogi, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

Podobnie jak w poprzednich latach zakłada się przeprowadzenie działań kontrolnych przestrzegania warunków określonych w zezwoleniach na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj.:

- czy alkohole dostarczane są do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy,
- czy w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych jest widoczna informacja o szkodliwości

- spożywania alkoholu, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym,
- czy nie prowadzi się reklamy napojów alkoholowych,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży napojów alkoholowych przed i po godzinach zamknięcia lokalu,
- czy przestrzega się zakazu sprzedaży alkoholu na kredyt lub pod zastaw,
- czy zachowana jest trzeźwość sprzedawców w trakcie sprzedaży,
- czy przestrzega się prowadzenia sprzedaży alkoholu przez osoby pełnoletnie,
- czy przestrzega się w miejscu sprzedaży i najbliższej okolicy porządku publicznego.

Kontrola w tym zakresie prowadzona będzie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnionych przez Wójta Gminy do wykonania tego zadania i policji a wnioski z kontroli będą wykorzystane do oceny zasadności wydawanych zezwoleń. W razie naruszenia art. 18 ust. 6 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zezwolenia będą cofane a w przypadku drobnych zastrzeżeń w protokole z przeprowadzenia kontroli zostaną wyszczególnione zalecenia wraz z terminem ich wykonania. Podczas kontroli przewiduje się przeprowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej skierowanej do sprzedawców napojów alkoholowych. Wykorzystane w tym celu zostaną materiały nadesłane przez PARPA i artykuły z czasopisma „Świat problemów” redagowanego przez Fundację ETOH.

Nowelizacja ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziła zakaz spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych.

Kontrolę nad przestrzeganiem powyższego zakazu sprawują policjanci Posterunku Policji w Somiance.

Realizacja programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania narkomanii wymaga efektywnego współdziałania z organizacjami wyznaniowymi, organami samorządu terytorialnego a także Gminnym Ośrodkiem Kultury i filiami bibliotecznymi w terenie oraz świetlicami funkcjonującymi na terenie naszej gminy, Posterunkiem Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, lekarzami, dyrektorami szkół, Poradnią Leczenia Uzależnień w Wyszkanie, Grupą AA, Sądem Rejonowym w Wyszkanie, kuratorem zawodowym rejonu Somianka, stacjonarnymi Ośrodkami Terapii i Leczenia Uzależnień i innymi ośrodkami leczenia odwykowego, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia podpisał umowy na refundację kosztów leczenia odwykowego, z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, realizatorami programów korekcyjno – edukacyjnych w Powiecie.

A. Zgodnie z ustawą gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych będzie realizowany w formie następujących przedsięwzięć:

- I. zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- II. udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą,
- III. prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- IV. ustalania szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczanych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrolę przestrzegania zasad obrotu tymi napojami,

V. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu planuje się:

- kontynuację działalności punktu konsultacyjnego zorganizowanego w budynku po byłym Ośrodku Zdrowia w Somiance,
- kontynuację pracy zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu i mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- prowadzenie rozmów motywacyjnych mających na celu uświadomienie osobom nałogowo nadużywającym alkoholu, że uzależnienie jest chorobą i koniecznością staje się podjęcie leczenia odwykowego w palcówkach odpowiednio przygotowanych do walki z nałogiem,
- zachęcanie osób uzależnionych do korzystania z usług Poradni Leczenia Uzależnień w Wyszkwowie, udziału w mityngach grupy AA,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem zakupionego pakietu edukacyjnego „Lekcje przestrogi”, „Opowiadki rodzinne”, zakupionych plansz z zakresu profilaktyki „Alkoholizm jest chorobą”, „Żyj zdrowo i bezpiecznie”, które posłużą jako materiał metodyczny do prowadzonych w świetlicach pogadarek dotyczących zagrożeń związanych z uzależnieniami,
- prenumeratę czasopism o tematyce uzależnień,
- szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz opiekunów świetlic.

W celu udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochronny przed przemocą planuje się:

- przyjmowanie wniosków od najbliższych członków rodzin, sąsiadów, znajomych osób uzależnionych od alkoholu a także pracowników GOPS-u, policji i wzywaniu osób uzależnionych od alkoholu na rozmowy motywacyjne,
- kierowanie zleceń do biegłego sądowego celem przeprowadzenia badań i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które swym zachowaniem zakłócają spokój lub porządek publiczny, powodują rozkład życia rodzinnego, uchylają się od pracy, demoralizują małoletnich,
- kierowanie wniosków do sądu w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i uchylających się od podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego, ustanowienia nadzoru kuratora na czas trwania obowiązku leczenia i ustalenia zakładu leczniczego,
- prowadzenie rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu mających na celu „wyjście” ze współuzależnienia, zrozumienie alkoholizmu jako choroby i motywowanie swym postępowaniem osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,
- udzielanie informacji o możliwości uzyskania świadczeń alimentacyjnych i pisanie pozwu o alimenty,
- udzielanie osobom współuzależnionym pomocy prawnej – bezpłatna usługa zatrudnionego przez Urząd Gminy prawnika,
- udzielanie pomocy psychologicznej przez specjalistę dyżurującego w punkcie konsultacyjnym,
- zachęcanie do udziału w grupach samopomocowych działających w Wyszkwowie, oraz

w grupie terapeutycznej dla członków rodzin osób uzależnionych organizowanej przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Wyszkuwie,

- objęcie rodzin znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i kwalifikujących się do przyznania świadczeń z funduszu GOPS – pomocą materialną,
- dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin patologicznych i dotkniętych ubóstwem.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Ta forma działalności będzie realizowana przy współpracy z instruktorami świetlic, pracownikami filii bibliotecznych, pracownikami GOK oraz szkołami.

W okresie ferii zimowych dla dzieci i młodzieży planuje się prowadzenie zajęć plastycznych, informacyjno – edukacyjnych (również z zakresu niebezpieczeństw wynikających z uzależnień od alkoholu, nikotyny, narkotyków w życiu młodego człowieka), sportowo – rekreacyjnych – w zależności od warunków atmosferycznych.

Świetlica środowiskowa przy GOK i filie biblioteczne w terenie przy współudziale instruktorów świetlic środowiskowych zaplanowały zorganizowanie czasu wolnego w okresie ferii zimowych, integracyjnych spotkań weekendowych. Uczestnikami w/w imprez będą dzieci i młodzież (w tym z rodzin dysfunkcyjnych). W okresie wiosenno-jesiennym dla dzieci i młodzieży planuje się wypoczynek weekendowy gdzie dzieci i młodzież wraz z instruktorami poszczególnych świetlic na swym terenie przyjmuje grupę kolegów i koleżanek z terenu gminy prezentując im przygotowany wcześniej wspólnie z instruktorem program artystyczny i zabawy sportowo – rekreacyjne. Będzie to forma integracyjna pozwalająca dzieciom i młodzieży pod okiem osób dorosłych spędzić aktywnie, bezpiecznie i pożytecznie swój wolny czas. Merytoryczny nadzór nad działalnością świetlic refundowanych z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi (podobnie jak w latach ubiegłych zgodnie z zapisem w Statucie GOK przyjętym uchwałą Rady Gminy) powierzono Gminnemu Ośrodkowi Kultury.

W świetlicach prowadzone będą pogadanki, dyskusje na temat zagrożeń wynikających z uzależnień od alkoholu, nikotyny, narkotyków. Planuje się zorganizowanie spotkania i pogadank dla młodzieży z udziałem specjalisty ds. uzależnień na temat skutków nadużywania alkoholu, nikotyny i narkotyków. Obecnie funkcjonuje 8 świetlic środowiskowych na terenie gminy Somianka. Działalność świetlic pozwoli dzieciom i młodzieży na spędzenie czasu wolnego w miłej atmosferze pod okiem osoby dorosłej i integrowanie się w grupie kolegów i koleżanek oraz rozwijanie własnych zainteresowań. Zapewniając właściwą opiekę dzieciom w świetlicach oraz koordynację działań nad pozostałymi świetlicami zatrudniono w 2003 roku dwie osoby na ½ etatu na umowę o pracę. Planuje się zatrudnienie sześciu osób na umowę zlecenie.

Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” z późn. zm. Rada Gminy podjęła stosowne uchwały:

- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- ograniczającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży,
- określającą zasady usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie naszej gminy.

W 2008 r. przewiduje się przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad obrotu tymi napojami. Kontrola będzie prowadzona przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnionych przez Wójta Gminy do wykonania tego zadania i policji. Z przeprowadzonej kontroli sporządzone zostaną protokoły. Wyniki kontroli będą wykorzystane do oceny zasadności wydawanych zezwoleń poszczególnym placówkom handlowym.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W 2008 r. z funduszu na przeciwdziałanie alkoholizmowi zaplanowano:

- dofinansowanie świetlicy przy GOK realizującej wspólnie z filiami bibliotecznymi w terenie zadania określone w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- utworzenie świetlicy środowiskowej w Woli Mystkowskiej i sfinansowanie jej działalności,
- sfinansowanie działalności funkcjonujących świetlic i ich doposażanie w zależności od istniejących potrzeb i możliwości finansowych.

Planowanie, koordynację zadań związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych powierzono koordynatorowi ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rada Gminy Somianka uchwałami: Nr V/31/2003 z dnia 12 marca 2003 r. i Nr XIII/78/2004 z dnia 20 lutego 2004 r. określiła wynagrodzenie w wysokości po 80 zł. dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i członków Zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych:

1. za udział w jednym posiedzeniu Komisji,
2. za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w wyniku, której zostanie skontrolowanych minimum 5 punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
3. za udział w posiedzeniu Zespołu do przeprowadzenia rozmów motywacyjnych.

Powyższe wynagrodzenie w myśl w/w uchwał będzie przysługiwało:

1. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będących jednocześnie pracownikami Urzędu Gminy – jeśli posiedzenie lub kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych odbywać się będzie po godzinach pracy w Urzędzie tj. po godz. 16.00 lub w dni wolne od pracy w Urzędzie,
3. członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzących w skład Zespołu do przeprowadzania rozmów motywacyjnych.

B. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. gminny program przeciwdziałania narkomanii będzie realizowany w formie następujących przedsięwzięć:

- I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej

w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- V. Pomoc społeczną osobom uzależnionym dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

C. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie realizowany w formie następujących przedsięwzięć:

- I. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- II. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Całkowity koszt realizacji programu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przeciwdziałania narkomanii przewiduje się na kwotę 100.000 zł.

Wydatki związane z realizacją programu są zabezpieczone w budżecie gminy.

Przewodniczący
Rady Gminy
/-/ Tadeusz Jacek Tolak